

Музычным пярэм

Юзаф Ігнацый Крашэўскі, 200-годдзе з дня нараджэння якога шырока святкуецца сёлета (гл. "К" №18 і 50), знакаміты "чэмпіён эпохі гусінага пярэ", унесены ў "Кнігу рэкордаў Гінеса" за 600 тамоў літаратурнай спадчыны, — яшчэ і кампазітар.

Менавіта гэтае адкрыццё маглі зрабіць тыя, хто трапіў днямі ў сталічную філармонію на чарговую праграму ансамбля салістаў "Класік-Авангард" на чале з заслужаным дзеячам мастацтваў Беларусі Уладзімірам Байдавым.

Фартэпійныя творы Крашэўскага, перакладзеныя для ансамбля (а па складзе — "міні-аркестра") яго арганізатарам і нязменным кіраўніком, паўсталі яскравымі прыкладамі рамантызму. "Фантазія", "Пастуховыя песні", элегія "Кахай мяне" апынуліся ў атачэнні такой жа рамантычнай музыкі Казіміра Крашэўскага — малодшага брата знакамітага пісьменніка, гісторыка, этнографа, крытыка. Гучалі і творы іншых кампазітараў. Сярод іх былі дзве версіі "Песні з над Віліі" Юзафа Інчыка (у арыгінале — для скрыпкі і фартэпіяна), напісанай у свой час да 50-годдзя творчай дзейнасці Ю.Крашэўскага. Уразіла сюіта польскага кампазітара першай паловы XX стагоддзя Людміра Ружыцкага з балета "Пан Твардоўскі" паводле аповесці Ю.Крашэўскага. Музычнасць вершаў "рэкардсмена" можна

было ацаніць, слухаючы вакальныя творы на яго словы. І сярод іх — найперш, песню Станіслава Манюшкі "Дзед і баба", вядомасць якой у нашай краіне стварыў не толькі беларускамоўны пераклад Уладзіміра Мархеля, але і непаўторнае тэатралізаванае выкананне Віктара Скорбагатава.

Тэксты некаторых вакальных твораў пераклала кандыдат мастацтвазнаўства Святлена Немагай, якой наша нацыянальная культура абавязана вяртаннем з замежных архіваў на айчынную эстраду вялікай колькасці беларускай музыкі XIX стагоддзя. Дзякуючы яе нязмушаным каментарыям і цікаваму апаведу вечарына набыла музычна-літаратурныя абрысы. Асветніцкія акцэнты надала і выстаўка, прымеркаваная да 200-годдзя з дня нараджэння Ю.Крашэўскага, што "пераехала" на час канцэрта ў Малую залу імя Р.Шырмы з Цэнтральнай навуковай бібліятэкі імя Я.Коласа НАН РБ. Змястоўную "экскурсію" па ёй зрабіла ў антракце навуковы супрацоўнік бібліятэкі Алена Дзенісенка.

Н.Б.